

წერაქვი ისევ მამას ოთახში დევს

თოჯინების თეატრიდან ისევ სკოლაში დაგვაბრუნეს ავტობუსით. მშობლებიც სკოლასთან უნდა დაგვხვედროდნენ და წავეყვანეთ სახლებში - ასეთი იყო შეთანხმება. ხოდა, ზოგს ღელა დახვდა, ზოგს - მამა, ზოგს - ბებიამ, ზოგს - ვინ, ზოგს - ვინ, მოკლედ, გაიკრიფა ყველა და მხოლოდ მე ერთი შევრჩი დაცარიელებულ სკოლასა და ორ მასწავლებელს.

ქარი გლეჯდა და ფლეთდა ყველაფერს. ისე გუგუნებდა ცარიელი ღერეფანი, მინებიც ისე ზრიალებდნენ, ხეებიც ისე ეხეთქებოდნენ ერთმანეთს, მომეჩვენა, რომ დრო ველარაფერს შეცვლიდა და მარადიულად ასე ვიდგებოდა: გაყინული, შეშინებული და შერცხვენილიც, რადგან მასწავლებლებს ჩემს გამო უწევდათ ლოდინი.

ამავე თემაზე:

„აი, სულ ასეთი უპაგრონო“ - თქვა ერთმა და ეს სიგყვა: „უპაგრონო“ არაერთხელ დაირეკა ჩემს ცხოვრებაში, სამყაროს ყველა სკოლის მარი რომ გააერთიანო, იმაზე მილიონჯერ ხმამაღლა. ისეთი მგრგვინავი წუთები იყო, ყველაფერი დეგალურად მახსოვს: როგორ ნერვიულად ვცდილობდი ცალ ფეხზე შემოგრეხილი შოკოლადისფერი რეიგუმის გასწორებას და ის მაინც როგორ თავიდან იგრისებოდა. ბეწვის ქუდს როგორ ვიხურავდი სამ წუთში ერთხელ, რადგან მცოდნა და მერე ისევ როგორ ვიხდიდი, რადგან ოფლით მისველებოდა აწეწილი თმა. როგორ ველოდი, ველოდი, ველოდი ღელას და ის კი არ მოდიოდა.

იქვე კედელზე ხუთოსანი ბავშვების სურათები იყო გაკრული და რამდენჯერაც ამ სურათებს შევხვდავდი, იმდენჯერ გული მიჩერდებოდა სინანულითა და დანაშაულის განცდით, რადგან კარგად ვიცოდი, რა ძალიან გაუხარდებოდა ცხოვრებით გადაქანცულ და გულსაკლავი იმედით ჩემზე ჩაბლაუჭებულ ღელას, რომ ჩემი სურათიც ენახა აქ, ამ კარგი, ძალიან კარგი, ძალიან, ძალიან კარგი ბავშვების ფოტოების გვერდით, მათი ფოტოების გვერდით, ვინც ჩემზე ძლიერი, ჩემზე ნიჭიერი, ჩემზე ყოჩაღი, ჩემზე ბეჯითი და თავიანთ ღელებზე ჩემზე მეტად შეყვარებული აღმოჩნდა.

„მოვედი“ - შემოანგრია შუშის კარი ღელაჩემმა. მასწავლებლებმა თავები სინქრონულად გადაიქნიეს. „დამაგვიანდა“ - თქვა, როგორც კი სკოლის კარი გამოვიხურეთ და ქარმა ეს სიგყვა წამში დაფლითა და კორპუსებს იქით მოისროლა. ღელაჩემს შეეძლო ასე უცნაურად ელაპარაკა: ერთ სიგყვას იცოდნა და ნიშნავდა მთელ ამბავს.

ახლა ეს „დამაგვიანდა“ ნიშნავდა იმდენ მწარე კადრს, რომ მე აღარაფერი ვკითხე. იცოდა, ის ვიყავი, ვინც ერთი სიგყვის უკან ამრიალებულ ყველაზე დაუტყველ სათქმელსაც რომ გრძნობდა და ჩუმად მოვდიოდით ქარში.

ამ დღიდან დიდი დრო არ იყო გასული, რომ ქართულის გაკვეთილზე ერთ-ერთმა სხვა კლასის მასწავლებელმა შემოყო თავი: „სარიშვილი გარეთ გამოუშვი!“ გავედი. მიაგოვა გაკვეთილი და გამომეცა გარეთ ჩემი მასწავლებელიც. „სარიშვილო, ქუდი რომ მოპარე ჩემს მოსწავლეს, ხვალვე დაუბრუნე, თორემ სკოლიდან გაგრიცხავთ!“ კი დამიცვა ჩემმა მასწავლებელმა - არაა ასეთი გოგო, მაგრამ ის მასწავლებელი ამტკიცებდა, ჩემს კლასში შემობოდილებული ნახეს ბავშვებმა და მას მერე დაიკარგა ქუდიო.

ერთმა ბავშვმა დაინახა კიდეც, წინსაფრის ქვეშ რაღაცას რომ მაღაფდაო. ჯერ გაოგნება მოვიდა, მერე შიში, მერე ცრემლები და საცოდავი ფიცი: „ღელას გეფიცებით...“ მხოლოდ ამ ორ სიგყვას ვიმეორებდი ისტერიულად და მეგონა, როგორც მე ვხედავდი სიგყვების უკან ატუმბულ სიმართლეებს, სხვებიც ასე უნდა მიმხედარიყვნენ.

არ ყოფილა ასე. წლების მერე, ბევრი წლის მერე მივხვდი - რა დგას სიტყვებს უკან, ამას რომ ხვდებოდეს, ერთს ან ორს თუ გადაეყრები მთელი ცხოვრების მანძილზე.

ატირებული შევბრუნდი კლასში. საჯაროდ გირილი არასდროს მიყვარდა. მხოლოდ ამ ერთხელ ვიგირე მგონი მთელი თერთმეტი წლის განმავლობაში. მეორე დღეს ქუდის პაგრონი ბიჭი და მისი კლასელები დამდევენ და დამცინოდნენ, პანლურებს მირტყამდნენ, კაბას მიწევდნენ და ქურდს მეძახდნენ.

მესამე დღეს ისევ ის მასწავლებელი გამომეცხადა ღერეფანში და ისევ გარიცხვით დამემუქრა, თუ სასწრაფოდ ქუდს არ დავაბრუნებდი. მომეჩვენა, რომ გამოსავალს მივაგენი და ვეკითხები ამ მასწავლებელს: „რა ფერის იყო ქუდი?“ გაოცდა ჩემი ღიმილით: „ლურჯი. მუქი ლურჯი“.

საღამოს დედა სიცხიანი დაბრუნდა სამსახურიდან და ლოგინში ჩაწვა. დედა კარგად ქსოვდა და ამოვაგრიალე მთელი კარადა, ვიდრე მისი ხელით მოქსოვილი ჯემპრი არ ვიპოვე.

ლურჯი და ნაცრისფერი ბოლებით იყო. დავიწყე დარღვევა და ლურჯი ძაფი ცალკე გადავახვიე, ათას ადგილას მომიწია გადაკვანძვა.

ნაცრისფერი გადაუხვეველად შევჩურთე უჯრაში.

დავადექი თავზე სიცხიან დედაჩემს და დავუწყე ხევწნა, გთხოვ, ხვალ დილისთვის ქუდი მომიქსოვე-მეთქი. კი დამისვა რამდენიმე კითხვა გაოცებულმა, მაგრამ სულ რომ არ ველოდი, აი, ასე, დილით დამხვდა ქუდი, რომელიც იმ ბიჭს წავუღე სიხარულით და შემემუშა. მასწავლებელიც შემემუშა. ყველა. არც დედაჩემს უკითხავს, რა მოხდაო, არ ეცალა ჩემს ამბებში საძროშიალოდ, ბევრად მძიმე ხლართებით იყო გაკოჭილი.

იმ ზაფხულს ყაზბეგში წავედით მთელი ოჯახი. ჩავედით თუ არა ავტობუსიდან, გაწვიმდა ოდნავ და მესამის შორს, ნისლიდან მეძახის ვიღაც. მივედი და დგანანის ლურჯქუდინი ბიჭი და მამამისი. მიცინიან ორივენი: ვახ - ეს კაცი ამბობს - საოცრება არაა, აქ რომ გნახეთო. თანაც - ნახეთო - და თავზე უკაკუნებს თავის შვილს გრძელ საჩვენებელ თითს - შენი მოგანილი ქუდი ახურავსო.

ვერასდროს გავგებავდი ალბათ, მაგრამ არ ვიცი, რა დამემართა: გთხოვთ, დამიბრუნეთ ეს ქუდი, დედაჩემის მოქსოვილია-მეთქი. ეცეოდა ისეთი ხმითა და სახით ვითხოვე, მომცეს. ჩავიდე ჯიბეში და წამოვიღე, როგორც უძვირფასესი რამ. მთელი სხეული მიკანკალებდა. პირველი რამდენიმე ღამე ბალიშის ქვეშ ვიდებდი და ისე ვიძინებდი.

ერთ დღეს კი მამაჩემმა - მათხოვეო. საერთოდ ქუდს არ იხურავდა, მაგრამ: მოხალისეები რაღაც მწვერვალის საპყრობად მივყავართ და შემცივდებაო. ვათხოვე. რომ დაბრუნდა, ქუდი აღარ ეხურა, საღდაც გზაში დავკარგეო და დავინახე, სიცხიანი დედაჩემის აკანკალებული ხელებით მოქსოვილი ქუდი როგორ ეგდო სიჩუმესა და სიმარგოვეში და როგორ იყინებოდა და იფარებოდა თოვლით. სამაგიეროდ, ნახე,

რითი დამაჯილდოვეს მწვერვალის დაპყრობისთვისო - და წერაქვი გამომიწოდა. მამა აღარაა ცოცხალი. აღარც - დედა. წერაქვი ისევ მამას ოთახში დევს.

ახლა, როცა ყველა ალაპარაკდა ბავშვთა ძალადობისგან დაცვაზე, მე, დიდ მამას, ძალიან მიხარია იმ პაგარა მამას ნაცვლად, რომელმაც უამრავი მძიმე ამბავი გადაიტანა უხმოდ, რადგან ისე მოხდა, რომ არ არსებობდა არავინ, ვინც მას გამოეჭომაგებოდა. მე, უკვე გამრდილს, მიხარია, რომ აი, არის საშუალება, ბავშვმა თვითონაც კი აკრიფოს გელეფონის ნომერი და ჩასჩურჩულოს მეორე მხარეს: „დამეხმარეთ“, მაგრამ გამგები გამიგებს, თუ გულწრფელობის არ შემემინდება და ვიტყვი, რომ, როცა იმ თემებზე ლაპარაკობენ საჯაროდ

თუ დახურულად, ტელევიზიით თუ რაიმე სადამოებზე, უკვე მე კი არა, ბავშვ მაიას უნდება
ხოლმე გადაანგრიოს ყველა ეკრანი და ყველა სცენა და
ბეცის ალექსვამდე ხმამაღლა დაიღრიალოს: „თქვენ დაიგვიანეთ!“

~

მაია სარიშვილი